

Euroopan yhteisön ja Montenegron tasavallan välinen**SOPIMUS****viisumien myöntämisen helpottamisesta**

EUROOPAN YHTEISÖ, jäljempänä 'yhteisö',

ja

MONTENEGRON TASAVALTA,

jäljempänä 'osapuolet', jotka

OTTAVAT HUOMIOON Montenegron tasavallan pyrkimyksen lähentyä Euroopan unionia ja Euroopan yhteisön ja Montenegron tasavallan väliset neuvottelut vakautus- ja assosiaatiosopimuksesta,

VAHVISTAVAT aikomuksen tehdä tiivistä yhteistyötä tulevien vakautus- ja assosiaatiosopimuksen rakenteiden puitteissa Montenegron tasavallan ja Euroopan unionin välisen viisumijärjestelmän vapauttamiseksi Thessalonikissa 21 päivänä kesäkuuta 2003 järjestetyn EU:n ja Länsi-Balkanin maiden välisen huippukokouksen päätelmien mukaisesti,

HALUAVAT ensimmäisenä konkreettisena askeleena kohti viisumivapaata matkustusjärjestelmää helpottaa henkilökohtaista vuorovaikutusta, joka on taloudellisten, humanitaaristen, kulttuuristen, tieteellisten ja muiden siteiden vakaan kehittymisen tärkeä edellytys, helpottamalla viisumien myöntämistä Montenegron tasavallan kansalaisille,

PITÄVÄT MIELESSÄ, että kaikki EU:n kansalaiset on vapautettu viisumipakosta heidän matkustaessaan Montenegron tasavaltaan enintään 90 päivän ajaksi tai kulkiessaan Montenegron tasavallan alueen kautta,

TOTEAVAT, että jos Montenegron tasavalta ottaa uudelleen käyttöön EU:n kansalaisia koskevan viisumipakon, EU:n kansalaisiin sovelletaan ilman eri toimenpiteitä vastavuoroisuuden pohjalta samoja viisumien myöntämistä koskevia helpotuksia, jotka on myönnetty Montenegron tasavallan kansalaisille tämän sopimuksen nojalla,

TOTEAVAT, että viisumien myöntämisen helpottaminen ei saisi johtaa laittomaan maahanmuuttoon, ja kiinnittävät erityistä huomiota turvallisuuteen ja takaisinottoon,

OTTAVAT HUOMIOON Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan sekä Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Schengenin säännösten sisällyttämisestä osaksi Euroopan unionia tehdyn pöytäkirjan ja vahvistavat, että tämän sopimuksen määräyksiä ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan eikä Irlantiin,

OTTAVAT HUOMIOON Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan ja vahvistavat, että tämän sopimuksen määräyksiä ei sovelleta Tanskan kuningaskuntaan,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla**Tarkoitus ja soveltamisala**

1. Tämän sopimuksen tarkoituksena on helpottaa viisumien myöntämistä Montenegron tasavallan kansalaisille sellaista oleskelua varten, jonka on tarkoitus kestää enintään 90 päivää 180 päivän jaksoa kohti.

2. Jos Montenegron tasavalta ottaa uudelleen käyttöön EU:n kansalaisia tai tiettyjä EU:n kansalaisten ryhmiä koskevan viisumipakon, kyseisiin EU:n kansalaisiin sovelletaan ilman eri toimenpiteitä vastavuoroisuuden pohjalta samoja viisumien myöntämistä koskevia helpotuksia, jotka on myönnetty Montenegron tasavallan kansalaisille tämän sopimuksen nojalla.

2 artikla**Yleinen lauseke**

1. Tässä sopimuksessa määrättyjä viisumien myöntämisen helpottamista koskevia järjestelyjä sovelletaan Montenegron tasavallan kansalaisiin vain siltä osin kuin heitä ei ole vapautettu viisumipakosta yhteisön tai sen jäsenvaltioiden laeilla ja asetuksilla tai tämän sopimuksen tai muiden kansainvälisten sopimusten määräyksillä.

2. Kysymykset, joista ei määrätä tässä sopimuksessa, ratkaistaan Montenegron tasavallan tai jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön tai yhteisön lainsäädännön mukaisesti; näitä ovat esimerkiksi viisumin epääminen, matkustusasiakirjojen tunnustaminen, toimeentulon tarvittavien varojen osoittaminen sekä maahantulon epääminen ja maastapoistamiseen liittyvät toimenpiteet.

3 artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

- a) 'jäsenvaltiolla' mitä tahansa Euroopan unionin jäsenvaltiota, lukuun ottamatta Tanskan kuningaskuntaa, Irlantia ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa;
- b) 'Euroopan unionin kansalaisella' henkilöä, jolla on jonkin a alakohdassa määritellyn jäsenvaltion kansalaisuus;
- c) 'Montenegron tasavallan kansalaisella' henkilöä, jolla on Montenegron tasavallan kansalaisuus;
- d) 'viisumilla' jäsenvaltion myöntämää lupaa tai sen tekemää päätöstä, joka vaaditaan
 - maahantuloon kaikkiaan enintään 90 päivää kestävää oleskelua varten kyseisessä jäsenvaltiossa tai useamassa jäsenvaltiossa,
 - maahantuloon kyseisen jäsenvaltion tai useamman jäsenvaltion alueen kauttakulkua varten;
- e) 'laillisesti oleskelevalla henkilöllä' Montenegron tasavallan kansalaista, jolla on lupa tai oikeus oleskella jonkin jäsenvaltion alueella yli 90 päivää yhteisön tai kansallisen lainsäädännön nojalla.

4 artikla

Matkan tarkoitusta koskevat todistusasiakirjat

1. Seuraavilta Montenegron tasavallan kansalaisten ryhmiltä vaaditaan toisen osapuolen alueelle suuntautuvan matkan perusteeksi vain seuraavat asiakirjat:

- a) virallisten valtuuskuntien jäsenet, jotka osallistuvat Montenegron tasavallalle osoitetun virallisen kutsun perusteella kokouksiin, kuulemisiin, neuvotteluihin tai vaihto-ohjelmiin tai tapahtumiin, joita hallitustenväliset organisaatiot järjestävät jäsenvaltioiden alueella:
 - Montenegron tasavallan viranomaisen kirje, jossa vahvistetaan, että hakija on sitä edustavan valtuuskunnan jäsen, joka matkustaa jäsenvaltioiden alueelle osallistukseen edellä mainittuihin tapahtumiin, ja virallisen kutsun jäljennös;
- b) liikemiehet ja liikeyritysten edustajat:
 - vastaanottajana toimivan oikeushenkilön tai yrityksen tai kyseisen oikeushenkilön tai yrityksen toimiston tai

sivutoimiston, jäsenvaltioiden keskus- ja paikallisviranomaisten tai jäsenvaltioiden alueella pidettävien kauppa- ja teollisuusmessujen, konferenssin tai symposiumin järjestelykomitean kirjallinen kutsu, jonka kauppakamari, Montenegron tasavallan työnantajaliitto tai Montenegron liikeallianssi on hyväksynyt;

- c) autonkuljettajat, jotka hoitavat kansainvälistä rahti- ja matkustajaliikennettä jäsenvaltioiden alueille Montenegron tasavallassa rekisteröidyillä ajoneuvoilla:
 - Montenegron tasavallan kansainvälistä tieliikennettä harjoittavien kuljetusyhtiöiden kansallisen liiton laatima kirjallinen kutsu, jossa todetaan matkojen tarkoitus, kesto ja toistumistiheys;
- d) jäsenvaltioiden alueille kulkevien junien juna-, kylmäkuljetus- ja veturihenkilöstön jäsenet:
 - Montenegron tasavallan toimivaltaisen rautatieyhtiön kirjallinen kutsu, jossa todetaan matkojen tarkoitus, kesto ja toistumistiheys;
- e) toimittajat:
 - ammattialajärjestön antama todistus tai muu asiakirja, jossa todistetaan, että asianomainen henkilö on ammatiltaan toimittaja, ja työnantajan antama asiakirja, jossa todistetaan, että matkan tarkoituksena on toimittajan työn tekeminen;
- f) henkilöt, jotka osallistuvat toimintaan tieteen, kulttuurin tai taiteen alalla tai yliopistojen järjestämiin ja muihin vaihto-ohjelmiin:
 - vastaanottajana toimivan organisaation kirjallinen kutsu osallistua mainittuun toimintaan;
- g) koululaiset, opiskelijat, jatko-opiskelijat ja heidän saattajinaan toimivat opettajat, jotka osallistuvat opinto- tai koulutustarkoituksessa tehtäville matkoille esimerkiksi vaihto-ohjelman tai muun opiskeluun liittyvän toiminnan puitteissa:
 - vastaanottajana toimivan yliopiston, akatemian, oppilaitoksen tai koulun kirjallinen kutsu tai ilmoittautumistodistus tai opiskelijakortti tai todistus kurssista, johon on tarkoitus osallistua;
- h) kansainvälisten urheilutapahtumien osanottajat ja henkilöt, jotka toimivat heidän saattajinaan työnsä vuoksi:
 - vastaanottajana toimivan organisaation kirjallinen kutsu: jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset, kansallinen urheiluliitto tai kansallinen olympiakomitea;

- i) ystävyyskaupunkien järjestämien virallisten vaihto-ohjelmien osanottajat:
- kyseisten kaupunkien kaupunginjohtajan tai pormestarin kirjallinen kutsu;
- j) jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskelevien Montenegron tasavallan kansalaisten luona vierailevat lähisukulaiset (puoliso, lapset tai adoptiolapset, vanhemmat tai huoltajat, isovanhemmat ja lapsenlapset):
- vastaanottajana toimivan henkilön kirjallinen kutsu;
- k) sotilas- ja siviilihautausmailla vierailevat henkilöt:
- virallinen asiakirja, joka osoittaa, että hauta on edelleen olemassa, sekä todistus hakijan ja vainajan sukulaisuus- tai muusta suhteesta;
- l) lääketieteellisistä syistä vierailevat henkilöt ja tarvittavat saattajat:
- hoitolaitoksen virallinen asiakirja, jossa vahvistetaan hoidon tarve kyseisessä laitoksessa ja saattajan tarpeellisuus, ja todistus riittävästä rahavaroista hoidon maksamiseksi;
- m) hautajaisiin osallistuvat henkilöt:
- virallinen asiakirja, joka vahvistaa kuolemantapauksen, sekä todistus hakijan ja vainajan sukulaisuus- tai muusta suhteesta;
- n) kansalaisjärjestöjen edustajat, jotka matkustavat osallistukseen koulutukseen, seminaareihin ja konferensseihin esimerkiksi vaihto-ohjelmien puitteissa:
- vastaanottajana toimivan organisaation kirjallinen kutsu, vahvistus siitä, että henkilö edustaa kansalaisjärjestöä ja valtion viranomaisen kansallisen lainsäädännön mukaisesti antama rekisteritodistus kyseisen järjestön perustamisesta;
- o) jäsenvaltioiden alueella järjestettäviin kansainvälisiin messuihin, konferensseihin, symposiumeihin, seminaareihin tai muihin vastaaviin tapahtumiin osallistuvat vapaiden ammattien harjoittajat:
- vastaanottajana toimivan organisaation kirjallinen kutsu, jossa vahvistetaan kyseisen henkilön osallistuminen tapahtumaan;
- p) tuomarit, jotka osallistuvat kansainvälisiin vaihto-ohjelmiin, symposiumeihin, seminaareihin tai vastaaviin jäsenvaltioiden alueella järjestettäviin koulutustapahtumiin:
- vastaanottajana toimivan organisaation kirjallinen kutsu osallistua mainittuun toimintaan;
- q) Montenegron tasavallan uskonnollisten yhteisöjen edustajat:
- Montenegron tasavallassa rekisteröidyn uskonnollisen yhteisön kirjallinen kutsu, jossa todetaan matkojen tarkoitus, kesto ja toistumistiheys;
- r) matkailijat:
- jäsenvaltioiden paikallisen konsuliyhteistyön puitteissa hyväksymän matkatoimiston tai matkanjärjestäjän antama todistus tai tosite, jossa vahvistetaan valmismatkavaraus.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa kirjallisessa kutsussa on mainittava seuraavat seikat:
- a) kutsutun etu- ja sukunimi, syntymäaika, sukupuoli, kansalaisuus, henkilöasiakirjan numero, matkan ajankohta ja tarkoitus, maahantulon määrä ja tarvittaessa kutsutun mukana matkustavan puolison ja lasten nimet;
- b) kutsujana toimivan henkilön etu- ja sukunimi sekä osoite; tai
- c) kutsujana toimivan oikeushenkilön, yrityksen tai organisaation täydellinen nimi ja osoite ja
- jos kutsun esittää organisaatio, kutsun allekirjoittajan nimi ja asema,
 - jos kutsun esittää oikeushenkilö tai yritys tai kyseisen oikeushenkilön tai yrityksen toimisto tai sivutoimisto, joka on sijoittautunut jonkin jäsenvaltion alueelle, sen rekisteröintinumero kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
3. Tämän artiklan 1 kohdassa mainittuihin ryhmiin kuuluville henkilöille myönnetään kaikentyyppisiä viisumeja yksinkertaistetun menettelyn mukaan ilman muita jäsenvaltioiden lainsäädännössä säädettyjä, matkan tarkoitusta koskevia perusteluja, kutsuja tai vahvistuksia.

5 artikla

Toistuvaisviisumien myöntäminen

1. Jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliedustustot myöntävät enintään viisi vuotta voimassa olevia toistuvaisviisumeja seuraaviin ryhmiin kuuluville henkilöille:

- a) kansallisen hallituksen ja parlamentin jäsenet, perustuslakituomioistuimen ja korkeimman oikeuden jäsenet, muutoksenhakutuomioistuimen presidentti ja hallintotuomioistuimen presidentti, ellei heitä ole tällä sopimuksella vapautettu viisumipakosta tehtäviensä hoitamisen yhteydessä siten, että viisumi on voimassa heidän toimikautensa ajan, jos se kestää alle viisi vuotta;

- b) virallisten valtuuskuntien vakinaiset jäsenet, jotka osallistuvat Montenegron tasavallalle osoitetun virallisen kutsun perusteella säännöllisesti kokouksiin, kuulemisiin, neuvotteluihin tai vaihto-ohjelmiin tai tapahtumiin, joita hallitustenväliset organisaatiot järjestävät jäsenvaltioiden alueella;
- c) jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskelevien Montenegron tasavallan kansalaisten luona vierailevat puoliset ja alle 21-vuotiaat tai huollettavana olevat lapset (myös adoptiolapset) siten, että viisumin voimassaoloaika on rajoitettu laillisen oleskelun voimassaoloaikaan.
2. Jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliedustustot myöntävät enintään yhden vuoden voimassa olevia toistuvaisviisumeja seuraaviin ryhmiin kuuluville henkilöille edellyttäen, että heille on edellisen vuoden aikana myönnetty vähintään yksi viisumi ja että he ovat käyttäneet sitä kohdevaltion maahantuloa ja oleskelua koskevan lainsäädännön mukaisesti ja että heillä on perusteltu syy hakea toistuvaisviisumia:
- a) virallisten valtuuskuntien jäsenet, jotka osallistuvat Montenegron tasavallalle osoitetun virallisen kutsun perusteella säännöllisesti kokouksiin, kuulemisiin, neuvotteluihin tai vaihto-ohjelmiin tai tapahtumiin, joita hallitustenväliset organisaatiot järjestävät jäsenvaltioiden alueella;
- b) liikemiehet ja liikeyritysten edustajat, jotka matkustavat säännöllisesti jäsenvaltioihin;
- c) autonkuljettajat, jotka hoitavat kansainvälistä rahti- ja matkustajaliikennettä jäsenvaltioiden alueille Montenegron tasavallassa rekisteröidyillä ajoneuvoilla;
- d) jäsenvaltioiden alueille kulkevien kansainvälisten junien juna-, kylmäkuljetus- ja veturihenkilöstön jäsenet;
- e) kansainvälisiin messuihin, konferensseihin, symposiumeihin, seminaareihin tai muihin vastaaviin tapahtumiin osallistuvat vapaiden ammattien harjoittajat, jotka matkustavat säännöllisesti jäsenvaltioihin;
- f) henkilöt, jotka osallistuvat toimintaan tieteen, kulttuurin tai taiteen alalla sekä yliopistojen järjestämiin ja muihin vaihto-ohjelmiin ja matkustavat säännöllisesti jäsenvaltioihin;
- g) kansainvälisten urheilutapahtumien osanottajat ja henkilöt, jotka toimivat heidän saattajinaan työnsä vuoksi;
- h) toimittajat;
- i) ystävyyskaupunkien järjestämien virallisten vaihto-ohjelmien osanottajat;
- j) opiskelijat ja jatko-opiskelijat, jotka matkustavat säännöllisesti opinto- tai koulutustarkoituksessa esimerkiksi vaihto-ohjelman puitteissa;
- k) lääketieteellisistä syistä säännöllisesti vierailevat henkilöt ja tarvittavat saattajat;
- l) Montenegron tasavallassa rekisteröityjen uskonnollisten yhteisöjen edustajat, jotka matkustavat säännöllisesti jäsenvaltioihin;
- m) kansalaisjärjestöjen edustajat, jotka matkustavat säännöllisesti jäsenvaltioihin osallistuakseen koulutukseen, seminaareihin ja konferensseihin esimerkiksi vaihto-ohjelmien puitteissa;
- n) tuomarit, jotka osallistuvat kansainvälisiin vaihto-ohjelmiin, symposiumeihin, seminaareihin tai vastaaviin jäsenvaltioiden alueella järjestettäviin koulutustapahtumiin ja matkustavat säännöllisesti jäsenvaltioihin.
3. Jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliedustustot myöntävät vähintään kaksi ja enintään viisi vuotta voimassa olevia toistuvaisviisumeja tämän artiklan 2 kohdassa mainittuihin ryhmiin kuuluville henkilöille edellyttäen, että he ovat kahden edellisen vuoden aikana käyttäneet heille myönnettyä yhden vuoden toistuvaisviisumia kohdevaltion maahantuloa ja oleskelua koskevan lainsäädännön mukaisesti ja että perusteet toistuvaisviisumin hakemiselle ovat edelleen voimassa.
4. Tämän artiklan 1–3 kohdassa tarkoitetut henkilöt voivat oleskella jäsenvaltioiden alueella yhteensä enintään 90 päivää 180 päivän jaksoa kohti.

6 artikla

Viiisumihakemusten käsittelymaksu

1. Viisumihakemusten käsittelystä peritään Montenegron tasavallan kansalaisilta 35 euron maksu.

Edellä mainittua määrää voidaan tarkistaa 14 artiklan 4 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

Jos Montenegron tasavalta ottaa uudelleen käyttöön EU:n kansalaisia koskevan viisumipakon, Montenegron tasavallan veloittama viisumimaksu saa olla korkeintaan 35 euroa tai sovittu summa, jos maksua tarkistetaan 14 artiklan 4 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

2. Seuraaviin ryhmiin kuuluvat henkilöt vapautetaan viisumihakemuksen käsittelymaksusta:

- a) kansallisen hallituksen, parlamentin, perustuslakituomioistuimen ja korkeimman oikeuden jäsenet, muutoksenhakutuomioistuimen presidentti, hallintotuomioistuimen presidentti ja 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa mainitut henkilöt, ellei heitä ole tällä sopimuksella vapautettu viisumipakosta;
- b) jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskelevien Montenegron tasavallan kansalaisten luona vierailevat lähisukulaiset (puoliso, lapset tai adoptiolapset, vanhemmat tai huoltajat, isovanhemmat ja lapsenlapset);

- c) virallisten valtuuskuntien jäsenet, jotka osallistuvat Montenegron tasavallalle osoitetun virallisen kutsun perusteella kokouksiin, kuulemisiin, neuvotteluihin tai vaihto-ohjelmiin tai tapahtumiin, joita hallitustenväliset organisaatiot järjestävät jäsenvaltioiden alueella;
- d) koululaiset, opiskelijat, jatko-opiskelijat ja heidän saattajinaan toimivat opettajat, jotka osallistuvat opinto- tai koulutustarkeoituksessa tehtäville matkoille;
- e) vammaiset ja tarvittaessa heidän saattajansa;
- f) henkilöt, jotka ovat asiakirjoin osoittaneet matkustavansa humanitaarisista syistä esimerkiksi siksi, että he tarvitsevat kiireellistä lääkärinhoitoa, sekä tällaisen henkilön saattaja, tai henkilöt, jotka osallistuvat lähisukulaisen hautajaisiin tai vierailevat vakavasti sairaana olevan lähisukulaisen luona;
- g) kansainvälisten urheilutapahtumien osanottajat ja henkilöt, jotka toimivat heidän saattajinaan työnsä vuoksi;
- h) henkilöt, jotka osallistuvat johonkin toimintaan tieteen, kulttuurin tai taiteen alalla sekä yliopistojen järjestämiin ja muihin vaihto-ohjelmiin;
- i) ystävyyskaupunkien järjestämien virallisten vaihto-ohjelmien osanottajat;
- j) toimittajat;
- k) eläkeläiset;
- l) tuomarit, jotka osallistuvat kansainvälisiin vaihto-ohjelmiin, symposiumeihin, seminaareihin tai vastaaviin koulutustapahtumiin;
- m) Montenegron tasavallassa rekisteröityjen uskonnollisten yhteisöjen edustajat;
- n) kansalaisjärjestöjen edustajat, jotka osallistuvat kokouksiin, seminaareihin, vaihto-ohjelmiin tai kursseihin;
- o) jäsenvaltioiden alueella järjestettäviin kansainvälisiin messuihin, konferensseihin, symposiumeihin, seminaareihin tai muihin vastaaviin tapahtumiin osallistuvat vapaiden ammattien harjoittajat;
- p) autonkuljettajat, jotka hoitavat kansainvälistä rahti- ja matkustajaliikennettä jäsenvaltioiden alueille ajoneuvoilla, jotka on rekisteröity Montenegron tasavallassa;
- q) jäsenvaltioiden alueille kulkevien kansainvälisten junien juna-, kylmäkuljetus- ja veturihenkilöstön jäsenet;
- r) alle kuusivuotiaat lapset.

7 artikla

Viisumihakemusten käsittelyajat

- Jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliedustustot tekevät päätöksen viisumin myöntämisestä 10 kalenteripäivän kuluessa viisumihakemuksen ja sen liiteasiakirjojen vastaanottamisesta.
- Viisumihakemusta koskevan päätöksenteon määräaika voidaan pidentää enintään 30 kalenteripäivään yksittäistapauksissa, erityisesti silloin kun hakemuksen käsittely vaatii lisätarkistuksia.
- Kiireellisissä tapauksissa viisumihakemusta koskeva päätös voidaan tehdä kolmen päivän kuluessa tai nopeammin.

8 artikla

Lähtö siinä tapauksessa, että asiakirjat ovat kadonneet tai ne on varastettu

Euroopan unionin ja Montenegron tasavallan kansalaiset, jotka ovat kadottaneet henkilöasiakirjansa tai joilta ne on varastettu heidän oleskellessaan Montenegron tasavallan tai jäsenvaltioiden alueella, voivat lähteä kyseiseltä alueelta ilman viisumia tai muuta lupaa esittämällä jäsenvaltioiden tai Montenegron tasavallan diplomaatti- tai konsuliedustuston heille myöntämän voimassa olevan henkilöasiakirjan, joka oikeuttaa rajanylitykseen.

9 artikla

Viisumin voimassaoloajan pidentäminen poikkeuksellisissa olosuhteissa

Jos Montenegron tasavallan kansalaiset eivät voi lähteä jäsenvaltioiden alueelta viisumissa mainittuun määräaikaan mennessä ylivoimaisen esteen vuoksi, heidän viisuminsa voimassaoloaika voidaan pidentää maksutta vastaanottavan valtion soveltaman lainsäädännön mukaisesti, kunnes paluu asuinvaltioon on mahdollinen.

10 artikla

Diplomaattipassit

- Montenegron tasavallan kansalaisilta, joilla on voimassa oleva diplomaattipassi, ei vaadita viisumia jäsenvaltioiden alueelle tuloa, alueelta poistumista tai alueen kauttakulkua varten.
- Tämän artiklan 1 kohdassa mainitut henkilöt voivat oleskella jäsenvaltioiden alueella enintään 90 päivää 180 päivän jaksoa kohti.

11 artikla

Viisumien alueellinen voimassaolo

Montenegron tasavallan kansalaisilla on oikeus matkustaa jäsenvaltioiden alueella samoin edellytyksin kuin Euroopan unionin kansalaiset, ellei jäsenvaltioiden kansallista turvallisuutta koskevista kansallisista säännöistä ja asetuksista tai sellaisia viisumeja, joiden alueellinen voimassaolo on rajattu, koskevista EU:n säännöistä muuta johdu.

12 artikla

Sopimuksen hallinnointia käsittelevä sekakomitea

1. Osapuolet perustavat asiantuntijoiden sekakomitean, jäljempänä 'komitea', joka muodostuu Euroopan yhteisön ja Montenegron tasavallan edustajista. Yhteisöä edustaa Euroopan yhteisöjen komissio jäsenvaltioiden asiantuntijoiden avustamana.
2. Komitean tehtävänä on muun muassa
 - a) valvoa tämän sopimuksen täytäntöönpanoa;
 - b) ehdottaa sopimukseen muutoksia tai lisäyksiä;
 - c) ratkaista kiistoja, jotka johtuvat tämän sopimuksen määräysten tulkinnasta tai soveltamisesta.
3. Komitea kokoontuu aina tarvittaessa jommankumman osapuolen pyynnöstä ja vähintään kerran vuodessa.
4. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

13 artikla

Tämän sopimuksen suhde jäsenvaltioiden ja Montenegron tasavallan välillä tehtyihin kahdenvälisiin sopimuksiin

1. Tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan sopimuksen voimaantulosta alkaen ensisijaisina muihin kahden- tai monenvälisiin sopimuksiin tai järjestelyihin nähden, joita on tehty yksittäisten jäsenvaltioiden ja Montenegron tasavallan välillä, siltä osin kuin viimeksi mainittujen sopimusten tai järjestelyjen määräykset koskevat tämän sopimuksen kattamia kysymyksiä.
2. Yksittäisten jäsenvaltioiden ja Montenegron tasavallan välillä ennen 1 päivää tammikuuta 2007 allekirjoitettujen kahdenvälisten sopimusten tai järjestelyjen määräyksiä, jotka koskevat virkapassin haltijoiden vapauttamista viisumipakosta,

sovelletaan vielä viiden vuoden ajan tämän sopimuksen voimaantulosta rajoittamatta kuitenkaan kyseisten jäsenvaltioiden tai Montenegron tasavallan oikeutta irtisanoa kyseiset kahdenväliset sopimukset tai keskeyttää niiden soveltaminen kyseisten viiden vuoden aikana.

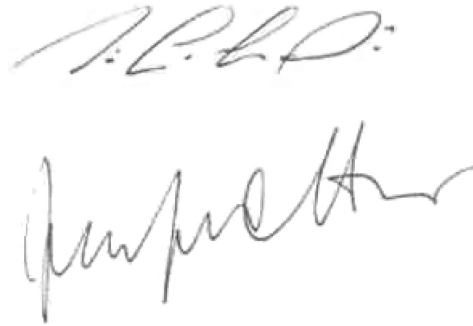
14 artikla

Loppumääräykset

1. Osapuolet ratifioivat tai hyväksyvät tämän sopimuksen omia menettelyjään noudattaen, ja sopimus tulee voimaan toisen sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen saattaneensa päätökseen edellä tarkoitettua menettelyä.
2. Tämän artiklan 1 kohdasta poiketen tämä sopimus tulee voimaan vasta samana päivänä kuin Euroopan yhteisön ja Montenegron tasavallan välillä tehty takaisinottosopimus, jos kyseinen päivämäärä on myöhempi kuin tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu päivämäärä.
3. Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi, ellei sitä irtisanoa tämän artiklan 6 kohdan mukaisesti.
4. Tätä sopimusta voidaan muuttaa osapuolten kirjallisella sopimuksella. Muutokset tulevat voimaan, kun osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen saattaneensa päätökseen tätä varten tarvittavat sisäiset menettelynsä.
5. Kumpikin osapuoli voi keskeyttää tämän sopimuksen tai sen osan soveltamisen yleiseen järjestykseen tai kansalliseen turvallisuuteen tai kansanterveyden suojaamiseen liittyvistä syistä. Päätös soveltamisen keskeyttämisestä on annettava tiedoksi toiselle osapuolelle viimeistään 48 tuntia ennen päätöksen voimaantuloa. Kun keskeyttämiseen johtaneet syyt lakkaavat olemasta voimassa, soveltamisen keskeyttäneen osapuolen on ilmoitettava tästä välittömästi toiselle osapuolelle.
6. Kumpi tahansa osapuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti toiselle osapuolelle. Sopimuksen voimassaolo päättyy 90 päivän kuluttua päivästä, jona kyseinen ilmoitus on tehty.

Tehty Brysselissä kahdeksantentoista päivänä syyskuuta vuonna kaksituhattaseitsemän kahtena kappaleena sopimuspuolten virallisilla kielillä, joista jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

За Европейската общност
 Por la Comunidad Europea
 Za Evropské společenství
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Euroopa Ühenduse nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Per la Comunità europea
 Eiropas Kopienas vārdā
 Europos bendrijos vardu
 Az Európai Közösség részéről
 Għall-Komunità Ewropea
 Voor de Europese Gemeenschap
 W imieniu Wspólnoty Europejskiej
 Pela Comunidade Europeia
 Pentru Comunitatea Europeană
 Za Európske spoločenstvo
 Za Evropsko skupnost
 Euroopan yhteisön puolesta
 För Europeiska gemenskapen
 Za Evropsku Zajednicu

За Република Черна гора
 Por la República de Montenegro
 Za Republiku Černá Hora
 For Republikken Montenegro
 Für die Republik Montenegro
 Montenegro Vabariigi nimel
 Για τη Δημοκρατία του Μαυροβουνίου
 For the Republic of Montenegro
 Pour la République du Monténégro
 Per la Repubblica del Montenegro
 Melnkalnes Republikas vārdā
 Juodkalnijos Respublikos vardu
 A Montenegroi Köztársaság részéről
 Għar-Repubblika ta' Montenegro
 Voor de Republiek Montenegro
 W imieniu Republiki Czarnogóry
 Pela República do Montenegro
 Pentru Republica Muntenegru
 Za Čiernohorskú republiku
 Za Republiko Črno goro
 Montenegron tasavallan puolesta
 För Republiken Montenegro
 Za Republiku Crnu Goru

LIITE

**SOPIMUKSEEN LIITETTY PÖYTÄKIRJA JÄSENVALTIOISTA, JOTKA EIVÄT SOVELLA
TÄYSIMÄÄRÄISESTI SCHENGENIN SÄÄNNÖSTÖÄ**

Ne jäsenvaltiot, joita Schengenin säännöstö velvoittaa, mutta jotka eivät myönnä Schengen-viisumeja ennen kuin neuvosto on tehnyt asiaa koskevan päätöksen, myöntävät kansallisia viisumeja, jotka ovat voimassa ainoastaan niiden omalla alueella.

Nämä jäsenvaltiot voivat yksipuolisesti tunnustaa Schengen-viisumit ja -oleskeluluvat niiden alueen kautta tapahtuvaa kauttakulkua varten Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 895/2006/EY mukaisesti.

Koska Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöstä N:o 895/2006/EY ei sovelleta Romaniaan ja Bulgariaan, Euroopan komissio aikoo ehdottaa vastaavia määräyksiä, jotta kyseiset maat voivat yksipuolisesti tunnustaa Schengen-viisumit ja -oleskeluluvat ja muut vastaavat asiakirjat, joita ovat antaneet sellaiset jäsenvaltiot, jotka eivät ole vielä täysin integroituneet Schengen-alueeseen niiden alueen kautta tapahtuvaa kauttakulkua varten.

YHTEINEN JULISTUS TANSKASTA

Osapuolet toteavat, että tätä sopimusta ei sovelleta viisumien myöntämismenettelyihin Tanskan kuningaskunnan diplomaatti- ja konsuliedustustoissa.

Tämän vuoksi on suotavaa, että Tanskan ja Montenegron tasavallan viranomaiset tekevät viipymättä kahdenvälisen sopimuksen, jonka mukaan lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien myöntämistä helpotetaan samalla tavoin kuin Euroopan yhteisön ja Montenegron tasavallan välillä tehdyssä sopimuksessa.

YHTEINEN JULISTUS YHDISTYNEESTÄ KUNINGASKUNNASTA JA IRLANNISTA

Osapuolet ottavat huomioon sen, että tätä sopimusta ei sovelleta Yhdistyneen kuningaskunnan eikä Irlannin alueella.

Tämän vuoksi on suotavaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin sekä Montenegron tasavallan viranomaiset tekevät kahdenväliset sopimukset viisumien myöntämismenettelyjen helpottamisesta.

YHTEINEN JULISTUS ISLANNISTA JA NORJASTA

Osapuolet ottavat huomioon Euroopan yhteisön sekä Norjan ja Islannin läheiset suhteet, jotka johtuvat erityisesti näiden maiden osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen 18 päivänä toukokuuta 1999 tehdystä sopimuksesta.

Tämän vuoksi on suotavaa, että Norjan ja Islannin sekä Montenegron tasavallan viranomaiset tekevät viipymättä kahdenväliset sopimukset, joiden mukaan lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien myöntämistä helpotetaan samalla tavoin kuin Euroopan yhteisön ja Montenegron tasavallan välillä tehdyssä sopimuksessa.

YHTEINEN JULISTUS SVEITSIN VALALIITOSTA JA LIECHTENSTEINISTA

(tarvittaessa)

Jos EU:n, EY:n ja Sveitsin valaliiton sopimus Sveitsin valaliiton assosioitumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ja tämän sopimuksen liitteenä olevat Liechtensteinia koskevat pöytäkirjat ovat tulleet voimaan siihen mennessä, kun neuvottelut Montenegron tasavallan kanssa ovat päättyneet, myös Sveitsin ja Liechtensteinin osalta laaditaan vastaava julistus.

EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUS VIRKAPASSIN HALTIJOITA KOSKEVAN VIISUMIPAKON TARKISTAMISESTA

Koska yksittäisten jäsenvaltioiden ja Montenegron tasavallan välisissä ennen 1 päivää tammikuuta 2007 allekirjoitetuissa kahdenvälisissä sopimuksissa tai järjestelyissä määrättyä virkapassin haltijoiden vapautusta viisumipakosta sovelletaan ainoastaan viiden vuoden ajan tämän sopimuksen voimaantulosta rajoittamatta kyseisten jäsenvaltioiden tai Montenegron tasavallan oikeutta irtisanoa kyseiset kahdenväliset sopimukset tai keskeyttää niiden soveltaminen kyseisten viiden vuoden aikana, Euroopan yhteisö arvioi virkapassin haltijoiden tilanteen uudestaan viimeistään neljän vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta ottaen huomioon sopimukseen tämän vuoksi 14 artiklan 4 kohdassa tarkoitettun menettelyn mukaisesti mahdollisesti tehdyt muutokset.

EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUS VIISUMINHAKIJOIDEN MAHDOLLISUUDESTA SAADA TIETOJA JA LYHYTAIKAISTA OLESKELUA VARTEN MYÖNNETTÄVIEN VIISUMIEN MYÖNTÄMISMENETTELYJÄ JA TARVITTAVIA LIITEASIAKIRJOJA KOSKEVIEN TIETOJEN YHDENMUKAISTAMISESTA

Euroopan yhteisö toteaa, että läpinäkyvyys on viisuminhakijoiden kannalta tärkeää, ja muistuttaa, että Euroopan komissio antoi 19 päivänä heinäkuuta 2006 diplomaatti- ja konsuliedustustojen yhteisen konsuliohjeiston uudelleenlaadintaa koskevan lainsäädäntöehdotuksen. Ohjeistossa käsitellään viisuminhakijoiden pääsyä jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliedustustoihin.

Viisuminhakijoille annettavien tietojen osalta Euroopan yhteisö katsoo, että olisi ryhdyttävä seuraaviin aiheellisiin toimenpiteisiin:

- on laadittava viisuminhakijoille yleinen perustiedote viisumien hakemiseen liittyvistä menettelyistä ja edellytyksistä sekä viisumien voimassaolosta,
- Euroopan yhteisö laatii luettelon sovellettavista vähimmäisvaatimuksista, jotta voidaan varmistaa, että Montenegron tasavallasta kotoisin olevat hakijat saavat johdonmukaiset ja yhtenevät perustiedot ja että heiltä vaaditaan periaatteessa samat liiteasiakirjat.

Edellä mainittuja tietoja, mukaan luettuna luettelo paikallisen konsuliyhteistyön puitteissa hyväksytyistä matkatoimistoista ja matkanjärjestäjistä, on levitettävä laajalti (konsuliedustustojen ilmoitustauluilla, esitteissä, internetsivustoilla jne.).

Jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliedustustot antavat tietoja Schengenin säännösten nojalla voimassa olevista mahdollisuuksista helpottaa tapauskohtaisesti viisumien myöntämistä lyhytaikaista oleskelua varten.

EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUS VIISUMIEN MYÖNTÄMISEN HELPOTTAMISESTA PERHEENJÄSENTEN JA VILPITTÖMÄSSÄ MIELESSÄ TOIMIVIEN HAKIJOIDEN OSALTA

Euroopan yhteisö ottaa huomioon Montenegron tasavallan ehdotuksen määritellä laajemmin perheenjäsenet, joiden osalta viisumien myöntämistä olisi helpotettava, sekä merkityksen, joka tähän ryhmään kuuluvien henkilöiden liikkumisen yksinkertaistamisella on Montenegron tasavallalle.

Helpottaakseen useampien sellaisten henkilöiden liikkuvuutta, joilla on perhesiteitä (erityisesti sisaret ja veljet lapsineen) jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskeleviin Montenegron tasavallan kansalaisiin, Euroopan yhteisö kehottaa jäsenvaltioiden konsuliedustustoja käyttämään täysimääräisesti hyväksyen voimassa olevia yhteisön säännöstöön sisältyviä mahdollisuuksia helpottaa viisumien myöntämistä tähän ryhmään kuuluville henkilöille, erityisesti yksinkertaistamalla hakijoilta pyydettyjä asiakirjatodisteita, vapauttamalla heidät käsittelymaksusta ja myöntämällä tarvittaessa toistuvaisviisumeja.

Euroopan yhteisö kehottaa lisäksi jäsenvaltioiden konsuliedustustoja käyttämään täysimääräisesti hyväksyen mahdollisuuksia helpottaa viisumien myöntämistä vilpittömässä mielessä toimiville hakijoille.

EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUS MERIMIEHISTÄ

Siviilialusten miehistön jäsenten liikkuvuutta koskevien kansainvälisten sopimusten mukaisesti Euroopan yhteisö kehottaa jäsenvaltioiden konsuliedustustoja käyttämään täysimääräisesti hyväksyen olemassa olevia yhteisön säännöstöön sisältyviä mahdollisuuksia helpottaakseen kauttakulkuviisumien myöntämistä montenegrolaisille merimiehille. Näitä keinoja ovat erityisesti hakijoilta pyydettyjen asiakirjatodisteiden yksinkertaistaminen ja toistuvaiskauttakulkuviisumien myöntäminen.
